

Henrik Ibsens skrifter/bokselskap.no 2013

Henrik Ibsen: Brev til Camilla Collett

Digitaliseringen er basert på xml-filer mottatt fra Henrik Ibsens skrifter, UiO. På nettstedet Henrik Ibsens skrifter (<http://ibsen.uio.no/brev.xhtml>) er alle Ibsens kjente brev tilgjengelige og kommentert. Her har vi samlet alle brevene til Camilla Collett.

Teksten er lastet ned fra bokselskap.no

Henrik Ibsen

Brev til Camilla Collett

1877-1893

□

[16. februar 1877](#)

[\[oktober 1877\]](#)

[20. november 1879](#)

[\[august 1881\]](#)

[17. januar 1883](#)

[3. mai 1889](#)

[3. mai 1892](#)

[23. januar 1893](#)

16. februar 1877

Til fru Camilla Collett!

Hermed min tak for en god plads i Deres album og i Deres venlige erindring.

München 16. Febr: 1877.

Henrik Ibsen.

[oktober 1877]

Kære fru Collett!

Skønt De ikke er den første, til hvem jeg sender denne bog, så var De dog den første jeg havde i tankerne da jeg fik den færdig; men jeg vilde af nærliggende grunde ikke bede min forlægger sende Dem den. Læs den med velvilligt sind. I mangt og meget kan De ikke være enig med mig, det ved jeg nok; men De vil ialfald af bogen se hvorledes jeg opfatter visse forhold der ligger Dem på hjerte.

Deres ærbødigst hengivne

Henrik Ibsen.

20. november 1879

München, 20. November 79.

Fru Camilla Collett!

Tør jeg bede Dem venligt modtage og velvilligt læse medfølgende exemplar af mit nye skuespil?

Når skal vi se Dem igen? Vi taler ofte om Dem, tænker endnu oftere på Dem, og savner Dem altid.

Efter 1½ års fraværelse, mest i Rom, er vi nu vendt tilbage hertil og har indrettet os en bolig i Amalienstrasse 50^a. Det vilde være en fest for os den dag vi kunde se Dem træde ind til os her.

Med de bedste hilsener fra min hustru

Deres ærbødigst hengivne

Henrik Ibsen.

[august 1881]

...

sommer, deri doctorgraden iberegnet, så at han altså nu må arbejde temmelig anstrængt. Min hustru lider mere end vi af varmen og især af scirroccoen, men hun holder sig dog oppe ved hjælp af daglige søbade. Jeg tror ikke De vilde have holdt ud sommeren over henede. At spadsere er her næsten ikke at tænke på; man må forholde sig så stillesiddende som muligt. – Jeg forstår

meget godt Deres misstemning over de mange literære vanskeligheder, som også De har at kæmpe med. Men dersom De tror at det går så ganske let for alle andre, så føler jeg mig overbevist om at De tager fejl. Ligeledes kunde det nok hænde at den «kolde egennytte», som De mener at have sporet på diverse steder, snarere har været en fuldt berettiget erkendelse af nødvendigheden af at leve af den gerning, som vi lever for. De fleste af os er ikke så heldigt stillede at vi kan se bort fra slige hensyn. Den gemene kolde egennytte findes efter min

...

Men jeg føler mig fuldt forvisset om at De, trods alle vanskeligheder nok en dag i fuld livskraft og styrke vil opleve den sejr, som Deres geniale udholdende kamp i så fuldt mål berettiger Dem til. Hvad De af idéer og syner har sat ind i verden egner sig ikke blot og bart til at friste et goldt eftertidigt literaturliv. Den levende virkelighed vil bemægtige sig det og bygge videre derpå. Men at dette må ske snart – snart – det ønsker rigtignok også jeg af ganske hjerte.

Ja, kære fru Collett, tag nu for den gang tiltakke med disse linjer fra mig. Min hustru skriver Dem til en af de allernærmeste Dage. Og vær så forsikret om at jeg med al oprigtig varme og med fuld forståelse omfatter Dem og Deres livsgerning. Lad ingen få Dem til at tvivle herpå – ikke engang mig selv, om jeg nogen gang skulde have givet en tilsyneladende anledning dertil. –

Vi håber snart at modtage gode tidender om Deres tilstand og sender Dem vore bedste hilsener

Deres hengivne

Henrik Ibsen.

17. januar 1883

Rom, den 17. Januar 1883.

Højt ærede fru Camilla Collett!

Snart indtræffer der nu en betydningsfuld mærkedag i Deres liv, en dag, som fortjener at mindes og fejres i vide kredse. Jeg kan ikke tvile på at også så vil ske, skønt jeg rigtignok ikke af aviserne kan se at der træffes forberedelser. Men sligt holdes vel hemmeligt.

I vor lille familjekreds hernede må De være overbevist om at vi ikke lader den

23de gå forbi uden at tømme et glas på Deres velgående i det nye decennium, De nu træder ind i.

Det er en stor literær livsgerning, De på denne dag med stolthed kan se tilbage på. Men det er mit faste håb at denne livsgerning endnu ikke på lang, lang tid vil være at betragte som afsluttet. De besidder jo sindets ungdom i usvækket fylde. Med Deres tanker, Deres idéer og Deres interesser står De endnu som før kæmpende ude mellem forposterne; De har ikke ladet Dem distancere af de skiftende tider, og derfor tør det vel forventes at De endnu gennem en række af år vil eje kraft til at yde mangt et værdifuldt bidrag til fuldstændiggørelse af Deres rige og geniale produktion.

Ideerne vokser og forplanter sig langsomt oppe hos os; men uformærket sker det dog. Det Norge, som er ifærd med at udvikle sig, vil bære mærker af, hvad Deres ånd har virket og banet vejen for. De er en af de kæmpere, som det kommende mindst af alle vil kunne tænke sig borte fra forudsætningerne, fra udviklingsgangen.

Men først og fremst vil jeg rigtignok ønske at takken og påskønnelsen i fuldt mål må blive Dem tildel allerede i Deres levende live. Der er noget nedtrykkende, noget dybt forstemmende i dette at menneskene evig og altid kommer for sent, når de engang skal til at gøre godt igen og oprette, hvad de altfor længe har forsømt. Ligeover for mig selv afficerer det mig ikke en smule; men det kan ærgre, forbitte og oprøre mig, når jeg iagttager sligt ligeover for dem jeg højagter og beundrer.

Dog, den forestående festdag vil forhåbentlig ikke give anledning til deslige betragtninger. Den vil bringe Dem solskinsvejr og et varmende luftdrag midt i den hjemlige vinterkulde. Lad disse linjer fra syden, fra Pincio, som De elsker så højt, få medvirke lidt dertil. Held og lykke for dagen og for alle Deres kommende levedage!

Deres hjertelig hengivne

Henrik Ibsen.

3. mai 1889

München, den 3. Maj 1889.

Kære fru Collett!

Jeg véd ikke hvad De må tænke og tro om mig, som nu i over to måneder har ladet Deres dybe og indholdsrige brev hvile uden at give livstegn fra mig.

Men der kom netop på den tid så meget imellem. Så meget, der helt holdt mig borte fra skrivebordet. Først måtte jeg til Berlin. Og derefter ganske uventet til Weimar. Først nu kan jeg sige at jeg er kommen så nogenlunde til ro igen.

Tillad mig da derfor idag med et par ord at sende Dem min hjerteligste tak for den forståelse, som «Fruen fra havet» har fundet hos Dem.

At jeg netop fra Dem først og fremst turde påregne en sådan forståelse følte jeg mig jo på forhånd så temmelig forvisset om. Men det glædede mig dog usigelig at få dette håb bekræftet, således, som jeg fik det gennem Deres brev.

Ja, der er berøringspunkter. Mange endogså. Og De har sét dem og følt dem. Jeg mener, hvad der for mig kun kunde stå som en anelse.

Men det er nu mange år siden at De, gennem Deres åndelige livsgang, under en eller anden form begyndte at spille ind i min digtning. –

De må tro at min hustru og jeg beskæftiger os stadig med Dem både i vore tanker og i vore samtaler. I vinter hørte vi at De befandt Dem i Berlin. Og da glædede vi os så sikkert til at få sé Dem igen hernede i München. Men det skulde nu altså ikke blive noget af denne gang. For den kommende sommer har vi endnu ingen rejseplaner lagt eller kunnet lægge. Men det tør vel hænde at forholdene følger sig så at vi kan tage vejen nordover, og da mødes vi vel i alle fald.

Min hustru sender Dem tusinde hilsener. Jeg ligeså.

Deres hengivne

Henrik Ibsen.

3. mai 1892

Kristiania, den 3. Maj 1892.

Kære fru Collett!

Jeg har i formiddags opsøgt herr Biegler og havt en længere forhandling med ham. Som resultat af denne glæder det mig herved at kunne meddele Dem at udgivelsen af Deres skrifter nu straks vil blive sat i værk således at det første hæfte kommer i boghandelen allerede i denne måned og hvert af de følgende med

14 dages mellemrum. Dette dog under forudsætning af at korrekturlæsningen påskyndes så meget som muligt.

Jeg glæder mig særdeles over at denne samlede udgave nu endelig fremkommer. Vi burde have haft den for længe siden. Men på den anden side er jo jordbunden for Deres befrugtende tanker og idéer nu ganske anderledes forberedt end den før har været. Så måske dette er det heldigste tidspunkt alligevel. En ny slægt står nu færdig til at tage imod Dem og forstå Dem.

Med de hjerteligste hilsener tegner jeg mig

Deres hengivne

Henrik Ibsen.

23. januar 1893

23.1.93.

Dr: Henrik Ibsen fremsender herved foreløbig sin hjerteligste lykønskning til fødselsdagen.

Henrik Ibsens *Brev til Camilla Collett* er lastet ned gratis fra bokselskap.no